

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 1244. Adres drukarni: Mostowa 1. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 pp. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedzielę od 12—1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie, z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych.

PRENUMERATA: miesięczna 4 zł., z odnośnieniem i przesyłką pocztową Zi. 4 gr. 80, za granicę 8 zł.
OGŁOSZENIA: za wiersz millim. przed tekstem 6 łam 35 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 10 łam. 10 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej, zagraniczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe, skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca o 25 proc. drożej. Administracja nie bierze odpowiedzialności za terminowe umieszczenie ogłoszeń. Konto czekowe w P. K. O. № 80187.

Wszystkim tym, którzy wzięli udział w pogrzebie **ś. p. WŁADYSŁAWA KONARZEWSKIEGO**, przyczynili się do uczczenia jego pamięci i okazali w tak ciężkich chwilach tyle serca rodzinie zmarłego, w szczególności drogiemu przyjacielowi zmarłego p. Adolfowi Kopicowi oraz Chórowi Amatorskiemu w Gródku serdeczne podziękowanie składa
Z O N A.

DROGIE POŹCZOCHY
zaoszczędzają się przez dorabianie podzeszłek w dobrym gatunku przydział na Trockiej 19 **ŹRÓDŁO PRACY.**

OD ADMINISTRACJI
czas odnowić prenumeratę na miesiąc **MARZEC.**

Zapiszcie się na członków **Polskiego Czerwonego Krzyża.**

Liga Narodów a sprawa komunikacji między Polską a Litwą.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSAWA. Wice prezes komisji komunikacyjnej Ligi Narodów, b. premier Portugalji i b. poseł portugalski w Londynie Vas Cencelos bawił w Warszawie i był przyjęty w piątek przez p. premiera Bartła.

Wczorzem wyjechał do Genewy w towarzystwie naczelnika wydziału wschodniego M. S. Z. p. Hołowski, albowiem w poniedziałek komisja zbiera się na posiedzenie, na którym Vas Cencelos złoży sprawozdanie ze swej bytności w Kownie i Warszawie, i przedstawi trudności, jakie napotyka ruch komunikacyjny między obu państwami.

Nowa ustawa prasowa.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSAWA. Prezydium Rady Ministrów rozpoczęło pracę nad nową ustawą prasową.

Wiece przeciwko prześladowaniom religijnym w Sowietach.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSAWA. Wczorzem w sali T-wa Hygienicznego odbył się wielki wiec przeciw prześladowaniu religijnemu w Sowietach. Przemawiali: ks. biskup Szlagowski, Pełowska, redaktor „Walki z bolszewizmem” adw. Glass, oraz przedstawiciel młodzieży p. Heinrich.

Rusini i Białorusini urządzają obstrukcję.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSAWA. Na posiedzeniu komisji Reform Rolnych przedstawiciele Rusinów i Białorusinów usiłovali urządzić obstrukcję przeciwko ustawie, zmierzającej do nowelizacji ustawy o osadnictwie.

Gdy mimo obstrukcji prowadzono dalsze obrady, mniejszość słowiańskie i socjaliści opuścili posiedzenie. Komisja jednakże, mając quorum uchwaliła w drugim i trzecim czytaniu tę ustawę.

Otwarcie targów praskich.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSAWA. P. min. Kwiatkowski wyjeżdża 15 b. m. do Pragi na otwarcie targów praskich.

Z sejmu.

Z komisji spraw zagranicznych.

WARSAWA. 7.3. (Pat.). Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji spraw zagranicznych przyjęto projekt ustawy o ratyfikacji układu handlowego i nawigacyjnego między Polską a Łotwą.

Następnie przystąpiono do dalszej dyskusji nad exposé p. ministra spraw zagranicznych. Dłuższe przemówienie wygłosił poseł Jan Dąbski (Stron. Chł.). Zdaniem mówcy, błędy Locarna nie zostały dotychczas naprawione. Z konferencji haskiej wyszliśmy z pustymi rękami, gdyż nie osiągnięto zrównania bezpieczeństwa granic na Wchodzie i na Zachodzie oraz gwarancji po ewakuacji Nadrenji, układ warszawski z Niemcami budzi niepokój, gdyż daje uprzywilejowanie żywiołowi niemieckiemu z krzywdą polskiego chłopca. Wreszcie podkreślił, że nie możemy osiągnąć sukcesów w polityce zagranicznej, dopóki trwają obecne stosunki wewnętrzne w Polsce.

Z komisji rolnej.

WARSAWA. 7.3. (Pat.). Dziś na posiedzeniu sejmowej komisji rolnej pod przewodnictwem pos. Łuckiego, pos. Langer (Wyzw.) referował projekt ustawy o zmianie pozycji taryfy celnej na tłuszcze zwierzęce. Projekt ustawy przyjęto w drugim i trzecim czytaniu, przyjmując następujące stawki: Na słoninę świeżą 100 zł., na smalec 130 zł., na słoninę paprykową 130 zł. Celem tego projektu ustawy jest zahamowanie nadmiernego importu amerykańskiej słoniny i tłuszców zwierzęcych. Z kolei przystąpiono do dyskusji nad planem doradczej pomocy dla rolnictwa, opracowanym przez rząd. W dyskusji zabierali głos posłowie Fiałkowski (Kl. Nar.) i Pluta (Str. Chł.). Obaj mówcy twierdzili, że plan ustalony przez rząd jest niewystarczający i dlatego zgłosili konkretne wnioski dodatkowe. Dalszy ciąg dyskusji odroczono do posiedzenia jutrzejszego.

Plenarne posiedzenie Senatu.

WARSAWA. 7.3. (Pat.). Na dzisiejszym plenarnym posiedzeniu Senatu przystąpiono do dalszej dyskusji ogólnej nad **preliminarnym budżetowym**. W czasie dyskusji pierwszy zabrakł głos sen. Koerner (Kolo Żydowski), stwierdzając między innymi, że dochody budżetu są preliminarne za wysoko wobec sytuacji gospodarczej. Mówca wytyka ciężar dla podatników z powodu utrzymywania przez państwo przedsiębiorstw. Mówca oświadczył, że budżet jest wyrazem ucisku podatkowego i niesprawiedliwego zużycia sum osiągniętych dlatego klub mówcy nie głosował za budżetem.

Sen. Kopicowski (PPS) krytykuje go ostro system rządów pomajowych.

Sen. Hasbach (Niem.) omawia kryzys gospodarczy. Krytykuje politykę rządu.

Sen. Thullie (Ch. B.) krytykuje kurs, panujący w Ministerstwie Wyznań i O. P. i światopogląd

ministra, różniący się od zasad wychowania katolickiego. Klub mówcy nie może mieć do tego ministra zaufania.

Sen. Kulerski (Piast) uważa budżet za nierealny, apelując do rządu nie o wyzyskiwanie uchwalonych kredytów, ale o oszczędności.

WARSAWA, 7.3. (Pat.). Na posiedzeniu popołudniowym Senatu głos zabrał marszałek Szymański, który oświadczył co następuje:

Dziś cały bratni i przyjazny nam naród sąsiedzki czci 80-tą rocznicę swego wielkiego człowieka, prezydenta Czechosłowacji Tomasza Masaryka. Senat Rzeczypospolitej Polskiej przyłącza się w uczuciach najgorętszych w uczczeniu tego czcigodnego przyjaciela Polaków i w jego osobie łączy jaknajlepsze życzenia i dla całego bratniego narodu (oklaski).

Następnie przystąpiono do dalszej rozprawy budżetowej. Pierwszy przemawiał senator Szafranek (Str. Chł.), który bardzo ostro krytykował obecny system rządu. Między innymi mówca użył takiego zwrotu: „Tak państwem, panowie profesorowie i wojskowi, rządzić nie można, bo państwo—to nie wasz folwark dochodowy”, na co p. prezes rady ministrów Bartel z law rządowych odparł: „Co to znaczy „folwark dochodowy”? Do kogo się to odnosi? Protestuję przeciw temu”.

Sen. Szafranek odrzekł: „Nie do pana”. Wówczas premier Bartel, uderzając w pulpity, oświadczył: „Mówił Pan o rządzie, ja protestuję przeciw temu”. W tej chwili obecni na sali ministrowie: premier Bartel, min. Józefski, minister Janta-Polczyński oraz wiceminister Wysocki opuszczają salę obrad. Marszałek, zabrawszy głos, oświadczył co następuje: Każdemu senatorowi przysługuje prawo krytykowania rządu, ale nie wolno ubliżać rządowi i nie wolno wyrażać się o państwie polskim tak, jak to uczynił sen. Szafranek, albowiem porównywanie państwa polskiego z folwarkiem dochodowym nie licuje z powagą Izby. Dlatego marszałek przywołuje sen. Szafranka do porządku.

Sen. Szuyski (BB), charakteryzując obecny stan rzeczy, mówca uważa, iż należy znaleźć inne określenie dla tego stanu i zamiast terminu: „dyktatura” powinno się to nazwać: „Autorytet Marszałka Piłsudskiego”. Przyczyną obecnego kryzysu i oplakanego stanu wsi, a jednocześnie braku kredytów zagranicznych, nie jest brak zaufania do obecnych rządów, ani do Marszałka Piłsudskiego.

Na tem porządek dzienny wyznaczono. Następnie posiedzenie jutro, w sobotę, o godzinie 10-ej rano. Na porządku dziennym budżety Ministerstwa Reform Rolnych i Robót Publicznych.

Gdańsk obniża stopę procentową

GDZAŃSK, 7.3. (Pat.) Emisyjny Bank Gdański postanowił, począwszy od dnia jutrzejszego, to jest 8 b. m., obniżyć swoją stopę dyskontową z 6 na 5 i pół proc., zaś stopę lombardową z 7 na 6 i pół proc.

Jubileusz prezydenta Masaryka.

PRAGA, 7.3. (Pat.). Prezydent Masaryk otrzymał ze wszystkich okolic republiki, z okazji jubileuszu 80-lecia, telegramy gratulacyjne, oraz adresy hołdownicze. Miasto Praga, przybrało z okazji uroczystości, odświętną szatę. Z wielu miast, a nawet miasteczek, nadchodzą wiadomości o organizowanych tam uroczystościach na cześć prezydenta. Sumy, przeznaczone z okazji 80-lecia urodzin Masaryka na cele dobroczynne, przekraczają już 50 milionów koron czeskich. W dniu dzisiejszym odbędzie się powszechna defilada, w której wezmą udział wszystkie warstwy ludności.

PRAGA, 7.3. (Pat.). Przedsta-

wiciele korpusu dyplomatycznego, akredytowanego w Pradze, zjawili się in corpore u prezydenta Masaryka, składając mu życzenia i ofiarowując wspaniałe adres. Dziękując, prezydent Masaryk wspominał o swych wysiłkach, aby uzgodnić politykę czechosłowacką z ideałem doskonałej harmonii między narodami. Po południu ludność Pragi ugrupowana w/g przynależności partyjnej, korporacji i stowarzyszeń, z niezliczonymi chorągiewkami, udała się pochodem na Zamek, gdzie złożyła prezydentowi Masarykowi pelen entuzjazmu hold. Pochód przez wspaniałe udekorowane ulice miasta trwał przeszło 3 godziny.

Katastrofa lotnicza.

PRAGA, 7.3. (Pat.). W czasie wczorajszej rewji garnizonu praskiego przed prezydentem Masarykiem doszło do katastrofy lotniczej aparatu, krążących nad miastem i tworzących w powietrzu inicjały prezydenta. Z przyczyn dotychczas niezbadanych, zderzyli się w powietrzu dwa samoloty. Obydwa spadły na wolną przestrzeń na jednym z przedmiotów praskich, grzebiąc 4 lotników.

Pogrzeb kardynała Merry del Val.

CITTA DEL VATICANO, 7.3. (Pat.). — W biurze gubernatora otwarto testament zmarłego kardynała Merry del Val. Kardynał Merry del Val wyraża w testamencie życzenie, aby go pochowano skromnie i jeżeliby to było możliwe, chciałby być pochowany jak tylko można najbliższej grobu swego ukochanego ojca i papieża ś. p. Piusa X. Natychmiast po otwarciu testamentu zakomunikowano Ojcu Świętemu życzenie kardynała Merry del Val. Pius XI z uśmiechem na ustach odpowiedział, że z żalem nie może zrealizować życzenia zmarłego kardynała, gdyż obok Piusa X spocnie Pius XI, poczem Ojciec święty polecił wyznaczyć odpowiednie miejsce w podziemiach Bazyliki w pobliżu kaplicy z grobowcem Piusa X.

CITTA DEL VATICANO, 7.3.

Reichstag o prawach mniejszości narodowych.

Piękne słówka nie zawsze harmonizują z czynami.

BERLIN, 7.3. (Pat.). Stronictwa koalicji rządowej zgłosiły siły dziś w Reichstagu rezolucję, w której między innymi jest powiedziane: Z uwagi na to, że istotna pacyfikacja Europy możliwa jest tylko pod tym warunkiem, o ile prawa mniejszościowe są gwarantowane w porozumieniu międzynarodowym będą w pełnym zakresie stosowane, Reich-

stag wyraża oczekiwanie, iż rząd Rzeszy niemieckiej stosownie do obowiązków, ciążących na Rzeszy, jako na państwo gwarantującym razem z innymi państwami międzynarodowe prawa mniejszościowe, zastosuje wszelkie środki, przewidziane w prawie międzynarodowym, celem zabezpieczenia mniejszościom praw i swobody.

Dr. Schacht ustępuje ze stanowiska prez. Banku Rzeszy.

Wielkie wrażenie na giełdzie berlińskiej.—Upadek kursów.

BERLIN, 7.3. (Pat.)

Prezydent Banku Rzeszy dr. Schacht złożył na posiedzeniu rady naczelnej Banku Rzeszy oświadczenie, iż zamierza ze stanowiska swego ustąpić i w tym celu poczynił już odpowiednie kroki celem rozwiązania swego stosunku służbowego. Jako powód ustąpienia dr. Schacht podał swe stanowisko negatywne wobec umów haskich. W sferach politycznych utrzymują jednak, że **ustąpienie dr. Schachta pozostaje w związku z ewentualną nominacją francuza Quesnay'a na dyrektora generalnego Banku Wypłat Międzynarodowych**. Równocześnie dr. Schacht oznajmił, iż pozostanie na swym urzędzie tak długo, aż powzięta zostanie decyzja w sprawie jego następcy. Na temże posiedzeniu rada naczelna Banku Rzeszy powzięła uchwałę, obniżając z dniem 8 marca stopę dyskontową z 6 na 5 i pół proc., zaś stopę lombardową z 7 na 6 i pół proc.

BERLIN, 7.3. (Pat.) Wiadomość o ustąpieniu dr. Schachta wywarła na giełdzie berlińskiej wielkie wrażenie. W ciągu przedpołudnia notowano spadek kursu poszczególnych papierów o 6—8 punktów.

BERLIN, 7.3. (Pat.)

Ustąpienie dr. Schachta ze stanowiska prezydenta Banku Rzeszy uważane jest w tutejszych kołach parlamentarnych za **wydarzenie o pierwszorzędnym znaczeniu politycznym**. Według dzienników nacjonalistycznych, dymisja dr. Schachta jest objawem, znanym już poważną sytuacją dla Niemiec. Dzienniki nacjonalistyczne wyrażają przytem nadzieję, że wycofanie się dr. Schachta nie pozostanie bez wpływu również na stanowiska poszczególnych stronnictw wobec umowy likwidacyjnej z Polską. Prasa demokratyczna, wyliczając wszystkie zatargi, jakie poczyniły od konferencji paryskiej do ostatnich narad przedstawicieli banków emisyjnych w Rzymie, miały miejsce między prezydentem Banku Rzeszy a rządem niemieckim, charakteryzuje postępowanie dr. Schachta jako stałe sabotowanie polityki rządu. Dzienniki socjalistyczne zarzucają dr. Schachtowi, iż konsekwentnie uniemożliwiał on dojsię do skutku pożyczki zagranicznej dla krajów związkowych i samorządów, przez co pośrednio spowodował wzrost bezrobocia.

Demonstracje komunistyczne w Niemczech

BERLIN, 7.3. (Pat.) Wiadomości, napływające z prowincji i poszczególnych krajów związkowych, wskazują na **poważny charakter wczorajszych demonstracji komunistycznych**. Wbrew pierwszym doniesieniom, podczas pochodów komunistycznych w poszczególnych miastach dochodziło do **poważniejszych starć**, połączonych ze strzelaniną. W Kolonii np. policja została zaatakowana przez komunistów, którzy z dachów domów obrzucali patrole policyjne gradem kamieni.

Do wieczora **aresztowano tam 300 demonstrantów**. W Saksonji policja napotkała na bardzo silny opór ze strony komunistów. W Halle w dzielnicy robotniczej doszło do **formalnej potyczki między komunistami a policją**, w rezultacie której 2 robotników zostało zabitych, 3 zaś—ciężko rannych. W Dreźnie i Zittau komuniści mimo zakazu demonstrowali w małych grupkach, niepokojąc z nastaniem mroku patrole policyjne. W Dreźnie aresztowano przeszło 60 osób.

Nowe zamieszki komunistyczne w Berlinie

BERLIN, 7.3. (Pat.) Dziś wieczorem doszło w dzielnicy wschodniej Berlina do krwawych starć między policją a demonstrantami. Wbrew wyraźnemu zakazowi

policyjnemu, komuniści wywołali zamieszki, w czasie których 2 urzędników policyjnych odniosło ciężkie rany postrzałowe.

Kompletne fiasco manifestacji komunistycznych we Francji.

PARYŻ, 7.III. (Pat.) Z wyjątkiem oficjalnego organu partii komunistycznej „Humanite”, cała prasa podkreśla kompletne fiasco, zapowiedzianych z takim hałasem wczoraj manifestacji komunistycznych. Mimo starannego zmobilizowania przez stronnictwo komunistyczne oraz przez federację generalną pracy wszyst-

kich swych sił, nie udało się wywołać oczekiwanego na wczoraj generalnego strajku. W przemysłach metalurgicznym i budowlanym prawie wszyscy robotnicy stanęli do pracy. Tak samo większość szoferów wyjechała na miasto. Wogóle na ulicach nie udało się w ciągu dnia wczorajszego zauważyć nic niernormalnego.

Skutki straszliwej powodzi.

TULUZA, 7.3. (Pat.) Sytuacja w departamencie Tarn-et-Garonne jest coraz poważniejsza. W miarę, jak wody Tarnu i Garonny opadają, szkody wyrządzone przez powódź, występują coraz jaskrawiej. Liczba topielców przekroczy z pewnością 300. Poszukiwania, rozpoczęte w Moissac, doprowadziły do odnalezienia 72 trupów. Akcja ratunkowa w Montauban przedstawia ogromne trudności.

Dotychczas odnaleziono około 20 ciał. Ogólna liczba ofiar w tej miejscowości nie jest jeszcze znana, ponieważ nie udało się dotrzeć do wielu odosobnionych domów, położonych w dolinie, gdzie zginęły w wielu wypadkach całe rodziny, zaskoczone powodzią. W okolicy Montauban znaleziono przeszło 3 tysiące trupów zwierząt domowych. Tysiące domów leży w gruzach.

Konferencja morska wznowiła swe prace.

Locarno Śródziemnomorskie.

LONDYN, 7.3. (Pat.) Konferencja morska wznowiła dziś pełny bieg prac. Dzisiaj rano p. Briand odbył naradę z p. Mac Donaldem, po której odbyło się posiedzenie szefów delegacji, poświęcone dotychczasowym wynikom prac konferencji. Premier Mac Donald udzielił korespondentowi PAT paruminutowego wywiadu, w czasie którego wyraził swe zadowolenie z podjęcia ożywionej pracy przez konferencję, zapewniając, że pomiędzy delegacjami panuje zupełne wzajemne zaufanie. Konferencja — mówił premier Mac Donald — jest trudna, jak każda konferencja międzynarodowa, ale do celu doprowadzi. Gdy obecnie przy rozmowie inny dziennikarz zapytał o gwarancje bezpieczeństwa, jakich domaga się Francja, premier Mac

Donald odrzekł, iż gwarancji absolutnej być nie może, zaś gwarancji relatywnej udzielał Lidze Narodów układy locarneńskie i pakt Kelloga. Znamieniem jednak jest, że Mac Donald nie odrzucił idei, jako takiej i nie podkreślił niemożliwości zawarcia Locarna śródziemnomorskiego. Przeciwnie dodając, że nigdy zgóry nie można przesądzać, do jakich konkluzji doprowadzi konferencja międzynarodowa, Mac Donald zastrzegł się tylko, że naród angielski nie mógłby wziąć na siebie ciężaru takiej gwarancji, która by go bezwzględnie zmuszała do operacji wojennych na rzecz innych. Co do czasu trwania konferencji, Mac Donald oczekuje, że do połowy kwietnia najpóźniej zostanie ona zakończona.

Jest pewna piosenka, którą śpiewają konserwatyści całego świata...

Coś podobnego widzimy także u nas: tak lojalna w stosunku do rządu...

Przed paru dniami (w n-rze niedzielnym z dn. 2 b. m.) zamieściliśmy w streszczeniu plan doradczej pomocy dla rolnictwa...

Znaczący i podkreślamy z naciskiem...

Krytyka jest całkowicie uzasadniona. Przewidziane przez komitet „ulgi” są zupełnie niewystarczające...

Przyrzeczmy się bodaj pobieżnie projektowi:

Na pierwszym miejscu mamy tedy premjowanie wywozu żyta, owsa i jęczmienia...

Mamy je obecnie — i jakoś wynikiem z tego nie widać. W najlepszym razie, jest to zastrzyk kamfory...

Dalej — czytamy w projekcie — mają być zniesione wszelkie ograniczenia przemiałowe...

Co do owych 22 milionów, przeznaczonych na fundusz dla konwersji krótkoterminowego długu rolniczego...

Odroczenie podatków — jest również tylko przedłużeniem konania...

Kazimiera Iłłakowiczówna, laureatka Włna.

Nie było to, zdaje mi się, trafem, że do konkursu o nagrodę literacką miasta Wilna...

Jest rzeczą niezmiernie trudną ocenić zjawisko literackie dotąd jeszcze niezamknięte...

Kwiatki imieninowe.

„Polonia” podaje wzruszający okólnik inspektora szkolnego do kierownika Królewskiej Hucie...

Coż zrobić, żeby te uroczystości wypadły — naj, naj, naj-wspaniale?

„Pod żadnym warunkiem nie można opuścić pieśni „Pierwsza Brygada”...

Musi jednak p. inspektor nie wierzyć w powszechność sentymentów dla Solenizanta...

„takiej osobie z grona nauczycielskiego, która jest naprawdę przejęta ideologią marszałka Józefa Piłsudskiego...”

„Dlaczego opierać to przemówienie na fantazji. Czy p. inspektor obawia się, że prawda historyczna mogłaby wypaść...”

Powrotna fala.

Jednocześnie z deklaracją rządu w sprawie reformy konstytucji (podaną przez nas w n-rze wczorajszym) utrzymana w tonie...

Z Litwy

Narada organizacji polskich w Kownie w sprawie obchodu 500 rocznicy zgonu W. Ks. Witolda.

W środę 26 lutego w Kownie odbyła się organizacyjna narada polskich organizacji kulturalno-oświatowych w Kownie...

kiem nieurodzaju, taka prolongata byłaby celową. Ale rok 1929 był urodzajny...

Tylko znaczne obniżenie stopy podatkowej na przyszłość, oraz zanulowanie zaległych podatków mogłoby rolnictwu przynieść prawdziwą ulgę...

Ze projektowane przez Komitet ekonomiczny doradne ulgi dla rolników są zgola niewystarczające...

Odroczenie podatków — jest również tylko przedłużeniem konania...

znakomitego krytyka, Zygmunta Wasilewskiego.

A twórczość Iłłakowiczówny zasługiwałaby już na rozbiór co najmniej bardziej szczegółowy...

W poezji Iłłakowiczówny łączy się bardzo dobrze nuta prowincjonalna (dziś zwana regionalną) z wysoką kulturą...

„Zmiana Konstytucji w duchu „ostrej koncentracji władzy” przeprowadzona być może tylko poza parlamentem i wbrew niemu”.

„Robotnik” podobne wystąpienie nazywa „powrotną falą nawoływań do zamachu stanu”.

Jednocześnie zapewnia organ PPS, że

Sejm przeprowadzi rewizję Konstytucji nie przeprowadzi jednak w myśl projektu BB. „Rewizja” będzie przeprowadzona do końca...

Jeżeli ktośkolwiek żywił pod tym względem jakiegokolwiek złudzenia, musi z nimi się pożegnać...

Co do nas, stwierdzamy „na dzisiaj” trzy punkty, określające „los bieżący” sprawy Konstytucji:

- 1) prace nad rewizją będą prowadzone nadal ściśle rzeczowo i w sensie potrzeb demokracji; 2) gabinet p. Bartla unika — narazie — czynnego udziału w pracach nad rewizją; 3) projekt konstytucyjny B. B. pozostanie „teorią” tej swobodnej i osobliwej „organizacji”...

Redakcja „Słowa Polskiego” nie „zacznie” chyba z pewnością; a jeżeli „zacznie”, to „skończy” w... kryminale.

urządzenia przez polskie społeczeństwo obchodu własnego. W tym celu obrano kilku osób dla opracowania i zalegalizowania u władz Polskiego Komitetu obchodu jubileuszu W. K. Witolda.

Odroczenie sprawy prałata Olszauksasa.

Litewski Trybunał Najwyższy po przesłuchaniu 4 świadków w procesie prałata Olszauksasa postanowił proces przerwać i zawezwać jeszcze trzech świadków dla wyjaśnienia informacji podanych sądomi z ust jednego z więźniów jakoby Ustjanowska nie została zabita przez prałata Olszauksasa.

nictwa Narodowego poseł Fijałkowski.

Nie dziwi więc nas bynajmniej skargi pism sanacyjno-konserwatywnych, które są najzupełniej słuszne i uzasadnione — dziwi nas tylko krótkowidztwo tych kół, które wtedy dopiero zdobywają się na energiczny protest...

Czyż panowie ci nie rozumieją, że rolnictwo jest częścią państwowego organizmu gospodarczego, że dzisiejszy kryzys rolnictwa najściślej, organicznie zrośnięty jest z ogólnym kryzysem gospodarczym i politycznym...

Wprzód uzdrowić należy nasze niesłychanie zabagnione i skorumpowane stosunki wewnętrzne — a wtedy, na uzdrowionym gruncie, rolnictwo bez specjalnych pomocy samo, normalnie rozwine się, zakwitnie i zrodzi nam piękne owoce.

świadomą już dziś swej sily, co nie wyklucza zresztą nieśmiałej postawy wobec życia i doskonale kobiecego nastawienia się w stosunku do przyrody...

Albo oto tak pisze w zbiorce „Potów” o liściach jesienni: „Czy umieście po nich iść, szaleńcisz, złościście, posuwieście? Czy trzeszczą krzaków kuszcze? Czy wiatr przebojem dmie w puszcze? Czy pszczoły w pajęczyny latające, trącają, zlekka brzęczą?”

Albo pisze: „Śpiewa mi ręka położona pod głową bajki samograjki, światła kolorowe. Wszystkie palce jak strun dziesięć grają, pięć mi warkocz dźwięcznie rozplatają.”

I tak na każdym kroku. Ogromna uczuciowość Iłłakowiczówny, oraz wybitny egotyzm, zabarwiają swoiście każde zjawisko, którego się poetka dotyka.

Znamienna dyskusja w niemieckich kołach politycznych. — Właściwy stosunek dzisiejszych Niemców wobec Polski. — Dwa zasadnicze poglądy. — Hasło rewizji granic polsko-niemieckich jednoczy wszystkich pod zgodnym sztandarem. — Wniosków, których nie wolno lekceważyć.

(Własna służba korespondencyjna).

Berlin, w marcu 1930.

Obszerna dyskusja, jaka toczy się ostatnio, zarówno w berlińskich kołach politycznych, jak i na łamach całej prasy niemieckiej w sprawie ratyfikacji polsko-niemieckiej umowy likwidacyjnej — jest z punktu widzenia interesów polskich, niezwykle doniosłym zdarzeniem politycznym...

Dwa zasadnicze poglądy zarysowały się w czasie ostatnich dyskusji niemieckich. Pierwszy — to pogląd nacjonalistyczny, głoszony zarówno przez grupę, stojącą na usługach Hugenbergów...

Drugi pogląd reprezentowany jest przez stronnictwa lewicowe, w szczególności zaś przez socjaldemokratów, oraz przez niektóre centrowe ugrupowania tworzące dzisiejszą koalicję rządową w Niemczech.

Za taką konieczność gospodarczą uważają te koła umowę likwidacyjną polsko-niemiecką, oraz przedewszystkiem polsko-niemiecki traktat handlowy.

Francuska prasa ujawnia obecnie niewiele niepokój z powodu nastrojów, które we Włoszech faszystowskich wywołują wizyty austriackiego kanclerza Schobera...

Po wizytach kanclerza Schobera.

Blok rzymsko-germański?

„Stampa”, „Tevere” i „Corriere della Sera”. Najsłabiej i najbardziej umiarkowane są myśli medjolańskiego dziennika...

pliwoci. — Te wielomówiące zastrzeżenia podkreślają z naciskiem nie tylko przedstawiciele stronnictw, ale nawet prezydent ministrów Prus, socjalista dr. Braun...

Stanowisko umiarkowanych grup niemieckich nie różni się zatem zbytnio od poglądów, głoszonych przez reakcjonistów niemieckich. Cała różnica polega na tym, że nacjonałisci niemieccy stawiają sprawę jasno i brutalnie...

Czy w takich warunkach możliwa jest jednak jakaśkolwiek normalizacja stosunków polsko-niemieckich? Odpowiedź na to pytanie ważna jest szczególnie silnie ze względu na interesy polskie...

W najbliższych już dniach zdecydować mają się losy polsko-niemieckiej umowy likwidacyjnej — a wraz z nią rozstrzygnie się sprawa polsko-niemieckiego traktatu handlowego...

Ale z drugiej strony nie wolno Polsce zapominać o tym, że im bardziej uniezależniona jest od życia gospodarczego Niemiec — oraz im mniejsze jest znaczenie żywiu niemieckiego w Polsce — tem silniejsza jest pozycja Polski wobec rewizjonistycznych tendencji niemieckich...

Te zasady stać winny się przedewszystkiem wskazówkami, wedle których unormować może Polska rozstrzyganą obecnie niemiecko-polski traktat handlowy...

Fr. W.

„Stampa” — ta hegemonja podobna już do polityki Ludwika XIV ani Bonaparte; nie marzy bowiem o terytorjalnych podbojach...

Są to jednak, zdaniem turyńskiego dziennika, próżne marzenia. Jest bowiem — pisze — niemożliwą rzeczą „wstrzymać wielkie dążenia polityczne (i) i ekonomiczne (i) narodu liczącego 70 milionów”...

Najdalej idzie południowy dziennik rzymski, ściśle faszystowski organ, „Tevere”... W uwagach, które wypowiada w imieniu „najszerszych kół politycznych Italji”, rzuca skrajną myśl reorganizacji Europy...

Tym „antytradycyjnym” dążnościom przeciwstawić się może — pisze „Stampa” — jedynie blok rzymsko-germański...

„Problemem najbliższej przyszłości — kończy „Tevere” — jest jednocześnie dwóch orłów, rzymskiego i germańskiego, symboli dobrej starej tradycji — jest powstanie cywilizacyjnego i światopoglądem zjednoczonego bloku dwóch narodów przeciw Rewolucji i Przewrotowi”.

Dalecy jesteście od uważania tych głosów prasy włoskiej za wyraz woli i planów Italji faszystowskiej. Plany te z pewnością nie idą tak daleko, jak chce „Tevere”...

Z drugiej jednak strony nie da się zaprzeczyć, że międzynarodowa, zagraniczna, polityka Italji przechodzi w ostatnich latach ewolucję, której wyrazem jest m. in. i wizyta rzymska, a potem berlińska, Schobera...

Z sali sądowej.

Trzej komсомолcy ukarani za wrogą państwu manifestację.

Wczoraj przed 3 wydziałem karnym Sądu okręgowego pod przewodnictwem p. sędziego Cz. Sienkiewicza rozpatrywano była sprawa trzech filarów Zw. Międzyzwiązki Komunistycznej: Wapnera, Zaksy i Kwazelnika...

Sprawa toczyła się przy drzwiach zamkniętych, a w wyniku sąd, uznając wymienionych wyżej podających za winnych inkryminowanych im zbrodni, skazał każdego z nich na osadzenie w ciężkim więzieniu przez lat 4-ry.

Kos.

stwie, gdzie słowa ks. Butkiewicza do Lenina nabierają szczególnej wymowy, tak, że słychać w nich moc świętego człowieka...

W ostatnich jednak latach dostrzegamy u Iłłakowiczówny dość wyraźny zwrot do religijności. Ażkolwiek nazywa Boga raz „niemiłosiernym” (Płaczący ptak, 23), to znowu „miłosiernym” (tamże, 80), to jednak już gotowa się rzucić w „potężny rytym Boży” i wielbi „wiary słodycz dojrzalą niby skrzypiec solo ponad ciszą orkiestry”...

1. Ja jestem dziki żuk, uzbrojony, napuszony, wosaty; urodziłem się, uskrzydliłem się na szerokim liściu salaty. Boi się mnie mały pies, i kot burzy się na mnie najęza. Nie rusz mnie, nie kładź nóg na śliskim brzuchu talerza.

2. A ja jestem straszliwy wódz, Sep Pierzasty jest imię moje, ani psa, ani kota, ni żuka, ani węża, ani os się nie boję. Na mój okrzęć siadę, na tamtym brzegu mieszkamy, pojedziemy w daleki świat, korszarom mój się nie dany.

3. Ja jestem dziki żuk, zamieszkały na stałym łądzie, nikt z nas z własnej woli na twój niepeyny okrzęć nie wślądzie. Nie spróbuj mej chęci zgładzić, ani jej ująć w rze... Nie dotykaj mnie, nie popychaj mnie, bo cię ugryzę.

Wraz z całem Wilnem witamy znakomitą poetkę w Jej mieście rodzinne, szczerem i gorącym sercem i winszujemy Jej i sobie nowego lauru, co skroń Jej dziś pokryje. Stanisław Cywiński.

Nowelizacja ustawy o podatku przemysłowym.

Z kół obywatelskich otrzymujemy następujący artykuł:

Według oświadczenia prof. Krzyżanowskiego rząd nabral wreszcie przekonania, że społeczeństwo jest przeciążone daniami publicznymi i nawet bardzo chętnie godzi się na wnioski poszczególnych członków podkomisji, zmierzające do obniżenia stawek, poniżej granic określonych w projekcie rządowym.

Ciesz się więc Narodzie! Ulgi i odciążenia posypią się, jak z togu obfitości.

Zdaje się jednak, że zabieg ten będzie problematyczny. Może dlatego, że ogółem społeczeństwa z kapitalów obrotowych poszło już za daleko, a może jeszcze bardziej z innego powodu.

Opowiadają, że ubytek w podatku przemysłowym, wskutek przewidywanych zniżek wyniesie 40—50 milionów. Naučení do tychczasowym smutnem doświadczeniem płatnicy, szepczą sobie na ucho: "Timeo Danaos et dona ferentes".

Bo czy istotnie zniżki stawek ulżą w czemkolwiek ludności? Jest bardzo prawdopodobne, że stanie się wprost przeciwnie, gdyż władze podatkowe podwyższą od-

powiednio obroty. Wiadomo zaś, że niema nic łatwiejszego ponadto. Płatnik jest tu zupełnie bezbronny. Wszelkie dochodzenia (o ile są prowadzone), odbywają się w tajemnicy. Materiał zebrany przez biura informacyjne, opracowany powierzchniowo i nieumiejętnie, otwiera szeroko bramy nieobliczalnym możliwościom. Zeznania znawców są całkiem dowolne. Najczęściej zaś zostawia się zupełną swobodę działania urzędnikom, którzy nie znając stosunków, wpisują kwoty fikcyjne, wiedząc, że im wyższe obroty ustala, tem lepiej będą widziani u swoich przełożonych.

Należy więc przewidywać, że znacznie większe obroty spadną lawiną na głowy nieszczęśliwych płatników — i że w rezultacie podatek obrotowy wcale się nie zmniejszy.

Jeżeli zatem Sejm chce przyjąć z pomocą ludności przeciążonej nadmiernie podatkiem przemysłowym, to powinien także i w drugim kierunku porobić zastrzeżenia, któreby ograniczyły swobodę urzędów skarbowych w podwyższaniu obrotów, a zarazem przynajmniej jakieś środki obrony przed niewłaściwymi i nieusprawiedliwionymi podwyżkami.

WŁASNY SKLEP
ulica Mickiewicza 10.

nieuniknionym faktem wojny celnej nie miały, że utrata rynku niemieckiego spowoduje tak poważne komplikacje gospodarcze, że Polska zmuszona będzie przyjąć warunki niemieckie w przyszłym traktacie handlowym.

Istotnie też, pierwsze czasy wojny celnej nie były różowe. Skutki zatargu z Niemcami zbiegły się z wstrząsami spowodowanymi przez ostry kryzys gospodarczy. Szerokie koła społeczeństwa polskiego w owym okresie zapatrywały się nader pesymistycznie na wynik wojny celnej. Dopiero od połowy roku 1926 w związku z poprawą sytuacji gospodarczej na rynkach światowych i na rynku polskim nastąpił okres przelomowy wojny celnej. Wprawdzie rokowania trwały nadal, ale nasze życie gospodarcze dostosowało się do nowych warunków. Można więc mówić już w chwili obecnej o skutkach, rezultatach wojny celnej, są one bowiem widoczne i nie zmienia ich taki, czy inny nowy fakt.

Nielatwo zadania obrazowania rezultatów naszych 5-letnich zmagani na polu ekonomicznym podjął się p. B. Rzepecki, który niedawno temu ogłosił drukiem pracę p. t. "Zatarg gospodarczy polsko-niemiecki". Obszerna ta książka bardzo jasno przedstawia wpływ wojny celnej na nasz przemysł, rolnictwo i handel. Opinia autora streszcza się w następującym trafnym zdaniu.

"I kiedy obecnie po czterech latach, zastanawiamy się nad pytaniem, jaki wpływ wywarła wojna celna na życie gospodarcze Polski—to odpowiedź będzie krótka: wojna celna rozbudziła te siły twórcze oraz wykazała te możliwości gospodarcze, z których istnienia przy rozpoczęciu wojny celnej społeczeństwo polskie nie zdawało sobie sprawy".

Obyż rząd nasz zbyt daleko posuniętymi ustępstwami nie zmarnował owoców pięcioletniej, zwycięskiej wojny. Polska zawsze umiała walczyć, ale nie umiała zawierać pokoju.

SKUTKI «RADOSNEJ TWÓRCZOŚCI».

Rozbudowa magazynów dla przechowywania przedmiotów zasekwestrowanych za podatki.

Wydział egzekucyjny magistratu, który ściągą podatki miejskie i wiele państwowych, urządził przed kilku miesiącami specjalne magazyny przy ul. Długiej 30, na przechowywanie rzeczy zasekwestrowanych u niewypłacalnych płatników podatkowych.

W krótkim czasie, magazyny te zostały zapełnione i przepelnione do tego stopnia, że niema już gdzie wcisnąć różnych towarów i mebli, wozonych codziennie z całego miasta przez sekwestratorów. Obecnie magistrat postanowił powiększyć magazyny kosztem kilku tysięcy złotych, co powiększy ich "pojemność". Czy na długo?

Znamienne fakty.

"Gazeta Warszawska" przytacza niezwykle znamienne fakty, że polski ruch wydawniczy zaczyna korzystać z pomocy drukarskiej zagranicą.

W ostatnich miesiącach wydrukowano zagranicą i przywieziono do Polski 50 wyda-

Odwetowe koncepcje demokratycznych Niemiec.

Jeden z najwybitniejszych przedstawicieli niemieckiej partii demokratycznej, poseł Koch-Weser, wygłosił w tych dniach w wielkiej sali Krolla w Berlinie przed wielotysięcznym audytorium publiczny odczyt na temat: "Co będzie po planie Younga". W wykładzie tym leader demokratów niemieckich zastanawia się nad zadaniami niemieckiej polityki zagranicznej na przyszłość najbliższą, wypowiadając przytem szereg zdań, które wielce jaskrawo oświetlają rzucając na mentalność szerszego społeczeństwa demokratycznego Niemiec.

Plan Younga przyniósł Niemcom nowe ulgi przy płaceniu długów wojennych. Obowiązkiem Niemiec jest przedewszystkiem współpraca z Ligą Narodów nad postępowaniem w przeciwnym bowiem razie instytucja genewska — zdaniem Kocha-Wesera — stałaby się żywiołem konserwatywnym w rodzaju metternichowskiego Świętego Aliansu. Głównym zadaniem niemieckiej polityki zagranicznej powinna być — według Kocha-Wesera — rewizja granic wschodnich. Niemieckie granice nigdzie ponoć tak nie krwawią, jak właśnie na Wschodzie, a Niemcy, jak podkreśla leader niemieckich demokratów, nigdy nie dopuszczą do tego, by Prusy Wschodnie pozostały wyspą. Pokój na zachodzie zawary Niemcy dlatego, by móc z więk-

szą stanowczością prowadzić swą politykę wschodnią. Nie bacząc jednak na to wszystko, Niemcy gotowi są — jak zapowiada poseł Koch — zawrzeć porozumienie z Polską, przyczem głównym celem porozumienia takiego miałyby być ochrona 15000 osadników niemieckich w Polsce.

Przedstawiliśmy w ten sposób swym słuchaczom zadania polityki niemieckiej w stosunku do Polski, Koch-Weser przeszedł do omówienia stosunków niemiecko-austrjackich. Mówca podkreślił, że rozbieżności między polityką Austrii a zamierzeniami Niemiec w czasach ostatnich ujawniają się coraz jaskrawiej. Poseł Koch obawia się, że idea kosmopolityzmu w Austrii opamięta z biegiem czasu całkowicie społeczeństwo austriackie, co w rezultacie doprowadzi do tego, że Austrija stanie się jakby drugą Szwajcarią.

Opinia niemiecka jest z tego powodu bardzo zaniepokojona, i dlatego odpowiedzialni kierownicy niemieckiej polityki zagranicznej powinni mieć we wszystkich swych poczynaniach stałe zblizanie Austrii do Rzeszy na oku. Bardzo wiele może tu zdziałać — zdaniem Kocha-Wesera — rozsądna polityka handlowa, która zwłaszcza przy zawieraniu traktatów handlowo-politycznych powinna brać należyte względy na zblizanie i współpracę austro-niemiecką.

Jubileusz 5-lecia.

Na ubiegłą niedzielę przypadł "jubileusz" 5-lecia polsko-niemieckich rokowań o traktat handlowy. Rokowania te zostały podjęte w dniu 2 marca 1925 r. Pełnomocnikiem rządu polskiego do tych rokowań został wówczas mianowany dr. Stanisław Karłowicz, który już w kwietniu tegoż roku z tego stanowiska ustąpił. Jego następcą był dr. Prądzyński, który ustąpił w marcu 1927 r., po zerwaniu rokowań przez stronę niemiecką w lutym tegoż roku. W listopadzie 1927 r. pełnomocnikiem rządu polskiego do rokowań zostaje mianowany dr. Twardowski, który rokowania te prowadzi do tychczas. Po stronie niemieckiej rokowania rozpoczął sekretarz stanu Lewald, który w październiku 1927 r. ustąpił miejsca b. min. Hermesowi, ten zaś 28 września 1929 został odwołany, a przewodnictwem delegacji niemieckiej objął poseł niemiecki w Warszawie min. Rauscher. Przy współdziałaniu przedstawicieli berlińskich władz centralnych, radcy Eisenlehra.

Gdy z perspektywy lat 5-ciu patrzymy na przebieg wojny celnej polsko-niemieckiej, uderza nas analogia między walką orężną i walką gospodarczą: tak jak niepodległość polityczna narodu miała być wywalczona ofiarą krwi, tak i niepodległość gospodarczą niesądzone nam było uzyskać przy zielonym stole konferencyjnym. Musieliśmy ją zdobyć w walce z drugim naszym sąsiadem ofiarą pracy i trudu kilkuletniego.

Niemcy, stawiając Polskę przed

PSYCHOPATJA A MŁODZIEŻ SZKOLNA.

Streszczenie odczytu, wygłoszonego na Kursach Wychawawczych dla naucz. szkół średn.

Psychopatja, traktowana, jako stan, stojący na rubieży między zdrowiem a zdecydowaną chorobą, nie oznacza t. zw. normy psychicznej, nie jest równocześnie chorobą w ścisłym słowa znaczeniu, aczkolwiek pozostaje z nią w pewnym powinowactwie. Psychopatja, jako wyraz niedomogi wrodzonej całego organizmu w sile, zmniejszonej wartości i sprawności architektoniki układu nerwowego (w szczególności, mniej lub więcej jaskrawo występującej już w okresie wczesnego dzieciństwa.

Pewne niewłaściwości w zachowaniu się i postępowaniu, zwane "przywarami" wieku dziecięcego, spotykamy u dzieci normalnych, owych niewłaściwości pozbywa się dziecko w drodze racjonalnego wychowania, u pewnej natomiast kategorii dzieci przywary nie poddają się wpływowi wychowawczemu, nabierają wówczas cech patologicznych. Okres szkolny, obejmujący

drugie dzieciństwo (7—12), wiek chłopięcy i dziewczęcy (12—15) i wiek dojrzewania (15—16), zawiera w sobie dwie przełomowe fazy w życiu młodocianego osobnika: fazę wzrastania, tudzież fazę dojrzewania płciowego. Pierwszą z nich charakteryzuje antagonizm między energią wzmoczonego rozwoju a energią psychiczną, z konieczności, rzeczy powodującej przemijające osłabienie władz umysłowych, przemijające, gdyż z chwilą, gdy się uspakajają wrażliwość, zasób energii znów zostaje oddany do dyspozycji procesów psychicznych. O ile faza dojrzewania u osobników zdrowych ma zazwyczaj przebieg względnie łagodny i spokojny, o tyle owa faza staje się okresem "burz i fermentów" w odniesieniu do osobników, napiętnowanych zmianami wyrodzenia psychicznego.

Dusza młodocianego psychopaty znajduje się niejako na rozdrożu pod wpływem nieokreślonych uczuć, dążeń i pragnień, jakie się budzą w związku z przedostaniem się do krwi hormonów, obficie wydzielających się z gruczołów o wewnętrznej sekrecji. Stan duchowy odznacza się nieumotywowaną zmiennością nastrojów: przygnębienie, apatia, zniechęcenie, żal do ludzi świata, skłon-

ność do marzycielstwa, do czynów impulsywnych i agresywnych, przejmujących niekiedy grozą rodziców i nauczycieli, brak możliwości podporządkowania się obowiązującemu porządkowi rzeczy, ucieczka od rzeczywistości w swoisty świat niezrozumiałych dla nas przeżyć i pożądań. W omawianym okresie występują częstokroć u tego rodzaju osobników tendencje społeczne: skłonność do kradzieży, do włóczęgostwa, niekiedy do samobójstwa.

Przechodząc do analizy poszczególnych czynności psychicznych nieletnich psychopatów, zaznaczyć należy, iż jakość ich procesów umysłowych jest naogół powierzchowna i prymitywna. Wytrzymałość na trud pracy umysłowej jest mniejsza i wyczerpuje się szybciej, niż u osobników normalnych. Pamięć odznacza się jednostronnością, gdyż ogranicza się do pewnej grupy wrażeń, do sfery pamięci przedostają się wrażenia i przeżycia wcale niedoznawane, stąd bezwiedne nieświadome kłamstwo. Uwaga, jako prawdziwa, jest w wysokim stopniu chwiejna, nie daje się skoncentrować na pewnym przedmiocie lub wyobrażeniu, stąd przeskakiwanie z tematu na temat, jak gdyby gonitwa wyobraźni; przy

Komunikat Stronnictwa Narodowego.

Zarząd Koła Miejskiego Stronnictwa Narodowego w Wilnie, zwraca się do swych członków i sympatyków z gorącą prośbą, by zechcieli przyczynić się do urządzenia nowego lokalu Stronnictwa przy ulicy Orzeszkowej Nr. 11 przez datki pieniężne, lub w przedmiotach meblowania, jak krzesła, stoły, obrazy i t. p.

Pragniemy z nowej siedziby Stronnictwa uczynić ognisko, skądby na Wilno i Wileńszczyznę promieniowała idea narodowa i katolicka.

Za wszelką pomoc składamy serdeczne „Bóg zapłać!” Ofiary prosimy nadsyłać do 15 b. m. Dominikańska 4, a od tej daty Orzeszkowej 11.

Sekretariat czynny od godz. 11-iej do 3-iej popoł. i od godz. 6-iej do 8-iej wiecz.

wnictw, co stanowi mniej więcej 150 kg. papieru.

Zaznaczyć trzeba, że drukarnie zagraniczne w stosunku do polskich znajdują się w znacznie gorszych warunkach, gdyż muszą sprowadzać z polski czerewki, oraz papierówkę. My jedno i drugie mamy na miejscu, a mimo to nie możemy konkurować z zagranicą. Przyczyna tego jest jasna: rządy zagraniczne popierają swój przemysł, podczas gdy u nas gnębi się go i niszczy przy pomocy niepomiernych podatków.

Rezultat zaś jest taki, że jedna fabryka po drugiej, jedno przedsiębiorstwo po drugim, jeden warsztat po drugim bankrutują a w rezultacie wzrasta tylko liczba bezrobotnych.

Z całej Polski.

Zamknięcie seminarjum z powodu wielkiej ilości obrazów religijnych.

"Głos Lubelski" pisze: W piątek ubiegły, 28 lutego 1930 roku zamknięte zostało znane na gruncie Lublina Seminarjum Ochroniarskie p. Millendorfa. Jest to dziś w naszym mieście bardzo żywo komentowane. Przyczyną zamknięcia było odebranie tej pożytecznej placówki praw przez Kuratorium lubelskie, a powodem do odebrania praw był między innymi charakter religijny tej szkoły.

Seminarjum Ochroniarskie już od dłuższego czasu było solą w oku p. wiz. Komornickiej. W roku ubiegłym p. Komornicka przeprowadziła w Seminarjum wizytację urzędową, w wyniku której Kuratorium wystosowało do kierownictwa Seminarjum pismo z całą litanją ujemnych uwag o stanie seminarjum. Ponieważ uwagi te były straszące i w lwiej części niezasadnione i mijające się z rzeczywistością, kierownictwo szkoły zwróciło się do kuratora o bezstronną i poważną wizytację. Osoba p. Komornickiej przy nowej wizytacji miała już nie być braną pod uwagę. Stało się jednak inaczej.

W ostatnich dniach lutego odbyła się właśnie ta „bezstronna” wizytacja oficjalna. Dokonał jej p. wiz. Araszkiewicz, ale nie sam, lecz właśnie w towarzystwie p. Komornickiej. I dziwna rzecz, że wizytacja miała raczej charakter rewizji, a nie wizytacji normalnej. Zwrócono przedewszystkiem uwagę, jakie obrazy wiszą w lokalach szkolnych. I z matematyczną dokładnością naliczono aż 100 obrazów religijno-moralnych (o zgrozo!), a tylko 20 obrazów przyrodniczych. A przecież tego w szkole polskiej być nie powinno! Doszukano się naturalnie i innych jeszcze braków, ale te obrazy religijno-moralne najwięcej zaszkodziły.

Popierajcie Polską Macierz Szkolną.

Wileńska 15—5.

Jak zamordowano admirała Kołczaka.

W dziesięciolecie tragicznego zgonu rosyjskiego admirała Kołczaka pokazały się w prasie zagranicznej szczegóły opowiadania o straceniu tego wodza „białogwardystów”. Jak się okazuje, żołnierze sami wydali Kołczaka w ręce wojsk bolszewickich, których komitet rewolucyjny zasądził go na śmierć. Dnia 7 lutego st. stylu 1920 r. zjawił się w celi gen. Kołczaka późnym wieczorem komisarz sowiecki i zawołał:

— Szukuj się!
— Admirał powstał i ruszył w drogę w asyście dwóch czernono-gwardystów. Orszak stanął nad wybrzeżem rzeki Angary, tuż przy opuszczonej kopalni węgla.

Przyprowadzono jednocześnie pewnego Chińczyka, który pełnił w rządzie Kołczaka funkcję kanta, oraz b. premjera Papelajewa. Chińczykowi kazano stanąć nad brzegiem kopalni. Spojrzał on w głąb przepaści i zaczął się śmiać. Śmiech ten był wstrząsający i zdenerwował bolszewickiego komisarza do najwyższego stopnia. Żołnierze skierowali karabiny do delikwenta, komisarz zakomenderował: Pał! Chińczyk przesyłał dziesięć kulami, zwał się jak kłoda na dno kopalni.

Znów zabrzmiiała komenda i drugi trup runął w przepaść. Był to trup Papelajewa.

Kołczak zachowywał zimną krew do ostatka i czekał spokojnie kolei. Gdy stawiono go przed żołnierzami, odpiął mundur, wyprostował się i zawołał:

— Celujcie prosto w serce!
Zabrzmiiała komenda: „Pał!” — ale żołnierze nie chcieli strzelać. Komisarz zaklął i wydał drugi rozkaz. Żołnierze znowu odmówili. Wtedy komisarz podbiegł sam do admirała, przyłożył mu do skroni rewolwer i wystrzelił. Ciało sam również zepchnął do kopalni.

Powrót z egzekucji odbywał się w ponurym nastroju. Komisarz bolszewicki szedł z tyłu za żołnierzami, z rewolwerem gotowym do strzału.

ROZMAITOŚCI.

Smaczna wódeczka.

"Danziger Volksstimme" donosi, że Ludwik Mojszeszek, uciekinier z Polski, gdzie ścigany był za tajne gorzelnictwo, dokonał „genjalnego” w tej dziedzinie wynalazku. Mianowicie wydestal alkohol z ludzkich i zwierzęcych odchodów. Demonstrował on swój wynalazek w obecności przedstawicieli gdańskich i niemieckich gorzelni, którzy podobno orzekli, że wynalazek Mojszeszka może wywołać przewrót w gorzelnictwie.

Komitet Odbudowy Kościoła uważa za swój miły obowiązek podziękować Sz. Pańl inż. Domańskiej za wypozyczenie skarbonki, P. P. Kwastarcom i Kwastarcom oraz ofiarodawcom, którzy przyczynili się do zebrania w dniu 4. III b. r. 967 zł. 53 gr. (brutto) na rzecz odbudowy kościoła Zbawiciela (poc. Trynitarskiego) przy Szpil. Wojsk. O. W. Wilno na Antokolu. Za Komitet Ks. Jan Żywicki.

GRETA GARBO
które czarowi nie potrafi się oprzeć żaden mężczyzna jako
Dzika Orchidea
wkrótce w kinie "HELIOS"
Tryumf bogini ekranów!

Tabela wygranych Loterii Państwowej.

W pierwszym dniu ciągnięcia 5-iej klasy 20-iej polskiej państwowej loterii, padły wygrane na numery następujące:
Po 20 000 złotych na Nr. Nr.: 105295, 121756.
Po 10 000 zł. na Nr.: 50920, 110672.
Po 5 000 zł. na Nr.: 8822, 45779 92088 167086 202761.
Po 3 000 złotych na Nr.: 61186 206828.
Po 2 000 złotych na Nr.: 24339 27808 30293 35803 62158 62867 91347 101320 104474 188112 190318.

Po 1 000 złotych na Nr.: 12034 15506 19950 32820 57745 59350 61993 83640 98091 111009 128421 131044 144761 147273 148853 159154 172638 174872 176072 180029 189902 192878 192968 194631 198965 205533.

WARSZAWA, 7.3. (Pat.) Dział drugi dnia ciągnięcia 5 kl. Polskiej Państwowej loterii Klasowej, głównie wygrane padły na numery następujące: 25 tys. zł. —48.053 i 144.699, 20 tys. —78.420, 193.147, 59.355, 15 tys. —58.562 i 122.796, 10 tys. —29.844, 72.720, 141.216, 155.420, 5 tys. —166.832, 181.890.

GIEŁDA

WARSZAWA, 7. III. (Pat.)
Waluty i dewizy:
Dolary 8,89—8,91—8,87.
Londy 43,35 —43,46—43,25.
Nowy York 8,905—8,925—8,885.
Paryż 34,90 —34,99—34,82.
Praga 26,42 —26,49—26,36.
Nowy Jork kabel 8,921—8,941—8,901.
Szwajcaria 172,55—172,98—172,12.
Wiedeń 125,60—125,91—125,29.
Włochy 46,72—46,84—46,60.
Berlin w obr. przyr. 212,84.

Papery procentowe:
Pożyczka inwestycyjna 126 — 126,50.
Premjowa dolarowa 74,25 — 74,50.
Konwersyjna 52,35 — 52,50, 7% stabilizacyjna 86,50, 8% listy zastawne B. G. K. i B. R. obligacje B. G. K. 94, te same 7% 83,25, 8% T. K. Przem. Pol. 81,50, 6% ziemskie 52,85—53, 7% ziemskie dolarowe 75, 8% ziemskie dolarowe 96, 5% warszawskie 56,75, 6% warszawskie 75, 8% Częstochowy 65, 8% Kalisz 64,25, 10% Lublina 78, 8% Łódź 66,25 — 66, 8% Piotrkowa 65, 10% Siedlec 76,50.

Akcje:
Bank Polski 166 — 165,25 — 165,58.
Spółek Zarobk. 78,50, Łazy 4,25, Węgiel 50—50,50, Lilpop 24—24,25, Modrzewów 12,25, Starachowice 20,75—21, Haberbusch 106—107.

Cennik artykułów pierwszej potrzeby w handlu detalicznym w Wilnie.

Chleb żytni 75% o 1 kł. 40—38, chleb żytni 70% — 43—4, chleb razowy — 35—30, chleb pszenny przemal 65% — 90—80, mąka pszen. nna — 60—70, żytnia razowa — 31—29 żytnia żyłkowa — 42—40, kasza jęczmienna — 65—50, jęczmień — 85—70, gryczana — 90 — 80, manna — 1,40—1,50, owsiana — 1,20 — 85 perłowa — 80—60, pęczak — 55—50, groch polny — 60—40 fasola biała — 20—10,00, ryż — 1,00—90, miki, niezbiierane 1 litr 50—4, smiet. na — 2,30 — 2/0, masło niesolone 1 kg. 8,00—6,50, masło solone 6,00—5,50, ser krowi w. żywny — 2,00—1,60, a ja 1 szt. 2,70—2,00 słonina świeża 1 kg. 4,00—3,60, słonina solona kraj. — 4,00—3,60, szmalc w. w. — 4,60—4,40, seido — 4,60—5,00, sędz (szmalcowa) 1 szt. 25 — 15, olej 1 kg. 2,40—2,00, kart. file — 10—8, B. g. k. 15 — 8, m. r. — 20—15, buraki — 15—8, brukiew — 15—8 cebul — 45 — 35 cukier kryształ 1 — 1,70—0,00, cukier kostka — 2,5—0,00, sol 1 — 35—0,00, kawa naturalna — 10,00—8,00, kawa zrożowa — 2,8—2,00, he bat — 30,00—20,00, węgiew — 9—7, drzewo opałowe — 16—7, nafta 1 litr 65—0,00 mydło swycc. do prania 1 kg. 1,80—1,50, suda do prania — 50—45, proszek mydłowy — 50—45, świece — 2,40—2,00, pszenica — 36—29, żyto — 25—24, jęczmień — 23—22, salera — 80—70, owies zwykły — 23—21, gryka — 31—29, klebasa w. w. — 4,20—4,00, mleko wolo — 2,20—1,80, mleko — 2,40—2,00, m. c. — 2,00, mleko w. w. — 2,40—2,20, m. c. w. w. — 3,20—2,80,

na psychiki nieletnich psychopatów. Postępi ich nie są następstwem zamierzeń i postanowień, lecz przedewszystkiem wynikiem kapryśnych nastrojów i efektów. Niedostateczny rozwój czynników hamujących nadaje strukturze psychopaty piętno chwiejności, niestabilności, odruchowości.

Psychopatycki osobnik sam się przyznaje, że nie wie dlaczego postąpił tak a nie inaczej, zbyt łatwo ulega nakazom cudzej woli, zapożycza nieraz sposób myślenia, mównia i zachowania się swego otoczenia, nie jest w możności pokonywać trudności, nie może sprostać w wymaganiami chwili, wpływem wychowawczym, przeciwstawia opór trudny do zwalczania. Niedorozwój pierwsiastku woli, a co za tem idzie, nieodporność na wpływy ujemne, znajdujące ujście w nalogach i popędach, którym psychopaci w wysokiej mierze zwykli ulegać (popęd do kłamstwa, kradzieży, włóczęgostwa). Z pośród owych nalogów najbardziej rozpustnym, tak bardzo dającym się we znaki opiece domowej i wychowawcom, jest kłamstwo.

Dr. Wacław Odyniec.

(D. n.)

KRONIKA.

Konferencja w sprawie położenia gospodarczego Wileńszczyzny.

W dniu wczorajszym odbyła się u p. wojewody wileńskiego specjalna konferencja przedstawicieli organizacji przemysłowych i rolniczych, poświęcona zagadnieniom ekonomicznym Województwa Wileńskiego. Po dłuższych debatach ustalono, iż przeżywanie obecnie kryzysu gospodarczego, zarysowuje się na Wileńszczyźnie specjalnie ostro, gdyż ma swe źródło głębsze, wynikające nie z tej, lub innej koniunktury przejściowej, lecz z całokształtu warunków, zarówno ekonomicznych, jak i geograficznych, w których Województwo Wileńskie się znajduje.

To też dorywcze środki zaradcze byłyby tu jedynie pomocnicze, aczkolwiek konieczne, w niektórych dziedzinach. Nie doprowadziły by jednak do radykalnej naprawy istniejącego stanu rzeczy. W związku z tem, na propozycję p. Wojewody, zebrani podjęli się, każdy w swoim zakresie, opracowania szczegółowego memoriału, oświetlającego wszechstronnie poszczególne zagadnienia gospodarcze terenu, oraz ustalającego potrzeby i desiderata sfer zainteresowanych w poszczególnych dziedzinach. (d)

Sprawy administracyjne.

Meldunki a omyłki. Księgi meldunkowe, prowadzone przez rządców domów pełne są pomyłek, które niekiedy stwarzają dla zameldowanej osoby trudności w tym lub innym wypadku. Tak więc omyłki w latach i datach urodzenia, pisowni nazwisk i imion w określeniu zawodu itp. są na porządku dziennym, a osoba otrzymująca wyciąg z ksiąg meldunkowych często nie jest w stanie zaliczyć formalności własnej w skutek takich błędów. Poprawienie omyłek w księgach meldunkowych może nastąpić jedynie na polecenie starostwa, co stwarza konieczność złożenia podania, chodzenia i czekania.

Otóż dowiadujemy się, że z chwilą wprowadzenia w życie ustawy meldunkowej, co nastąpi po ogłoszeniu rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy, przeprowadzona będzie ogólna rejestracja wszystkich mieszkańców poszczególnych gmin i miast. Arkusze rejestracyjne wyszczególnia wszystkie te punkty, które następnie znajdują się w zapisach meldunkowych. W ten sposób przeprowadzona będzie ogólna korekta omyłek. Rzecz jasna, że każde poprawienie błędów opierać się będzie na uznanym prawnie dokumencie, a mianowicie metryce urodzenia itp.

Sprawy wojskowe.

Dodatkowe posiedzenie komisji poborowej. Na dzień 12 b. m. wyznaczone zostało dodatkowe posiedzenie komisji poborowej, na które mają się stawić wszyscy ci, stale zamieszkałi na terenie m. Wilna, którzy dotychczas obowiązku tego nie spełnili. Posiedzenie odbędzie się w lokalu przy ul. Bazylińskiej 2. (d)

Sprawy miejskie.

Na cele dobroczynne. Magistrat m. Wilnę na onegdajszym posiedzeniu wyasygnował na rzecz instytucji dobroczynnych miasta Wilna za miesiąc luty rb. 79.941 złotych. (d)

O świadczenia dla szkół żydowskich. W dniu 10 bm. w lokalu magistratu m. Wilna odbędzie się posiedzenie miejskiej Komisji Handlowo-Oświatowej, na którym rozpatrzone zostaną:

1. Podania Stowarzyszeń „Agudas-Israel”, „Tarbut” i „Tachkemoni” o udzielenie świadczeń rzeczowych żydowskim szkołom prywatnym przez te stowarzyszenia prowadzonym.

2. Preliminarz budżetowy na rok 1930-31 wydziału Kultury i Oświaty. (d)

Sprawy akademickie.

Z Koła Polonistów U.S.B. W niedzielę 9. III. w lokalu Seminarjum Polonistycznego o

g. 11 m. 15 odbędzie się zebranie sekcji hist.-literackiej z dyskusją o bronzownictwie. Zagajają kol. kol. Bohdziewicz i Dybowski. Goście mile widziani.

Najbliższa próba chóru odbędzie się nie w wtorek, lecz w niedzielę 9 b. m. o godz. 1 w południe. Do końca tego tryestu próby będą odbywały się w Zakładzie Etnologicznym U. S. B. (Zamkowa 11, wejście od ulicy).

Sprawy szkolne.

Ku czci Szymona Konarskiego. W niedzielę, dn. 2 marca r. b., w lokalu szkoły powszechnej Nr. 1 odbędzie się uroczystość akademicka ku uczczeniu 91 rocznicy stracenia Szymona Konarskiego, patrona szkoły. Na program złożyły się: Słowo wstępne p. St. Dąbkowskiego nauczyciela, referat o Konarskim, wygłoszony przez ucznia VII oddziału, szereg deklamacyj i melodeklamacyj wykonanych przez uczniów tejże szkoły. Pieśni okolicznościowe wykonał chór szkolny. Opiew solowy p. Olszewskiej Ludmily, p. Janiny Targowskiej, akompaniament p. Irena Jasinska, oraz cały szereg produkcji koncertowych przyczynił się do uroczystego nastroju. Po Akademii młodzież szkolna oraz rodzice na czele sztabiarzy i p. Inspektora Starościaka przy dźwiękach orkiestry 6 p. p. udali się na miejsce stracenia Szymona Konarskiego, gdzie złożyli wieńce.

Handel i przemysł.

Pertraktacje z państwami bałtyckimi w sprawie zniesienia wiz paszportowych. Dowiadujemy się, iż od pewnego czasu zainteresowane czynniki miejscowe oraz władze centralne prowadzą uścisłe pertraktacje z państwami bałtyckimi i skandynewskimi w sprawie zniesienia wiz.

Jak nas informują z wiarygodnego źródła, pertraktacje te są już na dobrej drodze i należy przypuszczać, iż w najbliższym czasie zostanie podpisana umowa o zniesieniu wiz między wymienionymi państwami.

Wiadomość o pertraktacjach wzbudziła w wileńskich sferach kupiecko-przemysłowych wielkie zainteresowanie, ponieważ przez

zniesienie wiz ożywi się znacznie handel graniczny z państwami bałtyckimi, co wpłynie dodatnio na podniesienie się stanu ekonomicznego Wileńszczyzny. d

Poczta i telegraf.

Przesyłki do Rosji via Ryga. Ostatnio na terenie Wileńskiej Dyrekcji Poczty i Telegrafów wzmógł się bardzo znacznie obrót pocztowy z Rosją sowiecką. Wobec zarządzenia ministerstwa P. i T., wstrzymującego bezpośredni obrót paczkowy z S. S. R. — przesyłki kierowane do Bolszewji przez Rygę.

Obrzydła większość tych przesyłek zawiera żywność, przeznaczoną dla krewnych zamieszkałych w Rosji sowieckiej, którzy znajdują się w rozpaczyliwej sytuacji na skutek panującego tam głodu.

Z terenu m. Wilna codziennie wysyłanych jest zgórą 100 tego rodzaju paczek. (d)

Z życia stowarzyszeń.

Zebranie Chrześc. Zw. Zaw. Murarzy i Beton. odbędzie się w niedzielę o godz. 12-jej m. 30 w lokalu Związku przy ul. Metropolitannej 1.

Zebranie Chrześc. Zw. Zaw. Szewców odbędzie się w poniedziałek 10 b. m. o godz. 6-jej wiecz. w lokalu Związku, przy ul. Metropolitannej 1.

Dzisiaj 95 Środa Literacka na cześć Laureatki Nagrody Literackiej m. Wilna Kazimierzy Ilakowiczówny. Początek o godz. 8 wiecz. w siedzibie Związku Literatów, Ostrobramska 9.

Z „Ogniska”. W niedzielę w Ognisku Kolejowym (ul. Kolejowa 19) o godz. 6 p. Walerjan Charkiewicz wygłosi odczyt na temat „Rola kobiety w kulturze polskiej” urozmaicony recytacjami utworów poetek polskich przez p. Halinę Hehendlingerównę i ilustracjami słownymi przez p. Janinę Pławską. Wstęp dla wszystkich wolny, zaś o godz. 8 zespół teatralny Ogniska odegra 3-aktową sztukę Zaleskiego „Gobelin”. Ceny minimalne.

Kronika policyjna.

Tajemniczy wypadek. Do domu schadzki przy ul. Nowoswieckiej 7. przyszedł nieznany osobnik, który po pewnej chwili nagle zachorował, skargąc się na bole w żołądku.

Wzywany lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził zatrucie strychniną. Po udzieleniu pierwszej pomocy, przewieziono go do szpitala żydowskiego. W czasie przesłuchania nieznajomy podał się za Wojtkiewicza Włodzimierza zam. w N. Wilejce przy ul. Letniej Nr. 15. Po sprawdzeniu w komisariacie P.P. w Nowej Wilejce, okazało się, że rzeczywiście pod wyżej wskazanym adresem w N. Wilejce mieszka Włodzimierz Wojtkiewicz, który jednakże w tym czasie w Wilnie nie był i niema nic wspólnego z osobnikiem zatrutym. Nazwiska osobnika zatrutego strychniną narazie nie stwierdzono.

Władze Śledcze wszczęły dochodzenie celem wyświelenia zagadkowej sprawy. (d)

Sport.

Dzisiaj o godzinie 5 w sali Osrodku W. F. Ludwisarska 4 rozpoczął turniej gier sportowych. Jutro o godzinie 10 ciąg dalszy, a o 5 wieczorem w tej samej sali odbędzie zawodów bokserskich.

Teatr, muzyka i sztuka.

TEATRY MIEJSKIE W WILNIE. — Teatr Miejski na Pohulance. Dziś „Broadway”.

W przygotowaniu sztuka wojenna Franka „Karol i Anna”.

— Teatr Miejski w „Lutni”. Przedstawienie dla młodzieży szkolnej, dziś o godz. 3.30 A. Fredry „Dozwolcie”. Słowo wstępne wygłosi dyr. R. Zelwerowicz. Ceny miejsc zniżone.

— Dziś odbędzie się próba z najnowszą sztuką osnutą na tle Kresów Wschodnich „Miłość czy pieśń”.

— **Rewja Wileńska na przedstawieniu popołudniowym**, jutro o godzinie 3.30 po poł. po cenach znizowanych.

— **Krakowiaczy i Górale** jako popołudniówka, jutro w Teatrze na Pohulance po cenach znizowanych.

— **Popis taneczny Rhyzer-Kapitan** o godz. 12-jej w południe.

— **Opera w Teatrze na Pohulance.** „Jaś i Małgosia” opera w 3 aktach, muz. E. Humperdincka, we wtorek i w środę dnia 11 i 12 marca r. b. o godz. 8 wieczorem.

POLSKIE RADIO WILNO.

Program:
Fala 385 mtr.
Sobota, dnia 8 marca 1930 r.
11.55. Sygnał czasu.
12.05. Gramofon.
13.10. Komunikat meteorologiczny.
16.15. Gramofon.
17.00. Nowości teatralne omówi T. Lopałewski.
17.20. Koncert pieśni popularnych, w wyk. Stefani Grabowskiej (sopran).
17.45. Audycja dla dzieci „Janek Znajda”, pióra Haliny Hohendingerówny.
18.45. „Polka w Ameryce”.
20.05. „Na szerokiej ścieżce”.
20.30. Marja Labia wykona arje i pieśni ludowe włoskie z Warszawy.
20.30. Transm. fragmentu zebrania w Związku Literatów na cześć Kazimierzy Ilakowiczówny.
23.00. Gramofon.

Z KRAJU.

Pożary stodół ze zbożem.

Nocy onegdajszej w zagadkowych okolicznościach w mlynie motorowym należącym do Zenona Bukata zam. we wsi Ploteczno gm. wolkolackiej pow. postawskiej wybuchł groźny pożar. Mimo energicznej akcji ratunkowej młyn padł pastwą płomieni wraz ze znajdującym się zbożem.

Wysokość strat wynosi przeszło 15000 złotych.

W miasteczku Lebedziewie pow. mołodzieńskiego na szkole Środy Józefa spłonęła stodoła, w której znajdowało się 500 pudów siana i słomy oraz narzędzia rolnicze. Straty wynoszą 2000 złotych. (d)

Budżet sejmiku dziśnieńskiego.

W Głębokiem odbyło się posiedzenie Sejmiku powiatowego, na którym przyjęto bilans Komunalnej Kasy Oszczędności, wyrażający się w sumie 1.240.412 zł. i 48 gr.

Dalej uchwalono preliminarz budżetowy na rok 1930-31, uchwalono również gwarancję na akcję liniarską dla spółdzielni rolnej w wysokości 100 tys. zł.

Następnie zaakceptowano wniosek przyjęcia administracji dróg państwowych, oraz uchwalono emerytalne ubezpieczenie dla pracowników samorządowych w zakresie własnym. (d)

Kronika bójek na prowincji.

We wsi Maksymówka gm. radzowskiwej w czasie odbywającej się zabawy powstała bójka, w której został ciężko paroniony Okulicz Andrzej. Sprawy paronienia Barana Aleksandra aresztowano.

We wsi Wielkie Siolo, gm. grodzieckiej w czasie odjazdu rekrutów do wojska, powstała bójka na tle paruchników osobistych, w czasie której Derochowicz Włodzimierz został ciężko paroniony. Trzech sprawców bójki aresztowano.

W Mołodziecznie na ulicy napadnięto na Wołosowicką Janę, którego ciężko paroniono nożami. Sprawców napadu braci Jana i Teodora Kapuckich oraz Sologubę Jana i Gielonę Michalę aresztowano i osadzono w więzieniu. (d)

Znowu wykryto małą gorzełenkę.

Onegdaj przeprowadzono rewizję u mieszkańca zaścianku Proncejkowo gm. grodzieckiej Borodicka Jana, Burego Władysława, przyczem znaleziono pełny komplet aparatu do pedzenia samogonki oraz kilkanaście litrów Wódki. Aparat i samogonkę skonfiskowano.

Miejski Kinematograf

Od dnia 8 do 11 marca 1930 roku włączanie będą wyświetlane filmy: „RAZ W ŻYCIU” komedia w 9 aktach. W rolach głównych: GLENN TRYON i KATHRYN GRAY. Nad program: 1) „Wedrowne ptaki” komedia w 2 akt. 2) „Kronika filmowa P. A. T.” w 1 akcie. Kasa czynna od godziny 3 m. 30. Początek seansów od g. 4. Następny program: „Kapitan Hazard”.

KINO-TEATR „HELIOS”

REWELACYJNA PREMIERA! Wielka gwiazda, znana „Elenora Duze ekranów”

„Kobieta”

W rol. główn. urodzili amantki: GILBERT ROLAND i ARNOLD KENT oraz MICHAL WAWICZ. Wyborowa obsada, niebanalny, śmiały scenariusz, wysoka klasa gry. Początek seansów o godzinie 4, 6, 8 i 10,15.

KINO-TEATR „HOLLYWOOD”

Dziś: „KRÓLOWA bez KORONY” Dzieje miłości LADY HAMILTON do wielkiego ADMIRALA NELSONA. Realizacja: FRANKA LLOYDA. W rolach głównych: CORINNE GRIFFITH oraz VIKTOR VARCHON bohatery filmu „Kull Klara”. Specjalna ilustracja muzyczna. Początek seansów o godzinie 4, 6, 8 i 10,25.

KINO „LUX”

Dziś! Superfilm kinematografii światowej! Obraz, który poruszył świat! Niezrównany mistrz ekranu IWAN MOZZUCHIN oraz przepiękna CARMEN BONI w czarującym duecie miłości, rozgrywającym się na tle cudnych białych nocy p. t.: „ADJUTANT” Zamach na Cara. Początek o godzinie 1-jej. Ceny od 40 groszy.

KINO „PICCADILLY”

Ostatnie 2 dni! Najsensacyjniejszy film światła „JOSIWARA” Jacht rozkoszy 10 aktów niesamowitych wydarzeń na luksusowym jachcie, rozmyślnie blakającym się na pełnym morzu i nie zatrzymującym się w żadnym porcie. W roli głównej: demoniczna, kusząco-pikantna, niezrównana BRYGIDA HELM śpieszcze na ten film!... Przeżyjcie kilka niezapomnianych chwil w towarzystwie dam wielkiego świata.

POLSKIE KINO „WANDA”

Dziś! Fenomenalny film jakiego nie byłoby Krolewski przepych wschodu! Najpiękniejsze kobiety świata! Cudowna baśń przedkłada powieść wschodu w 10 akt. na tle egzotycznego przepychu, czaru i upojenia. W rolach gl.: DOUGLAS I MAC LEAN. NAD PROGRAM: Komedja w 2 aktach.

WIELKA Nr. 36 KINO-TEATR „SPORT”

Na ogólne żądanie publiczności wznawiamy ten przepyszny, wspaniały film, który w Wilnie wyświetlany był tylko dwa dni w kinie „Sport” „CZŁOWIEK O STU OCZACH” (Przгоды reportera filmowego) W roli głównej, światowej sławy artysta-sportsman M. L'Agleu 8 aktów niesłabnącej akcji, niezwykłych przygód, przedziwnych wypadków. Nad program: 1) „Krajowe zawody konne”. 2) Komedja. Początek seansów: o g. 4, 6, 8 i 10. W soboty, niedzielę i święta o g. 2, 4, 6, 8 i 10. Ceny biletów: dla młodzieży 50 groszy, dla dorosłych 80 groszy, fotele 1 zł. Kupon do łoża 2 zł. 50 groszy.

Kino Kol. „OGNISKO”

Dziś i dni następnych sztabiarzowie arcydzieło produkcji francuskiej „MIŁOŚĆ I IZY SZOPENA” dramat wielkich uczuć wielkiego Polskiego kompozytora. W roli Szopena na Piotr Elanszar, w roli M. Wodźnińskiej M. Bell, w roli Z. Sand G. Lansic. Pocz. o godz. 5 w niedzielę o g. 4.

Dbajcie o swój zdrowie!
„Szwajcarskie Gorzkie Ziela” (z marką „Kogut”) są stosowane przy chorobach żołądka, kiszczyka, obrotu i hamien i żółciowych.

„SZWAJCARSKIE GORSKIE ZIOŁA” są naturalnym i łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje organów trawiennych i działającym przeciwko otyłości.

Sprzedają po 2 zł za pudełko apteki i składni apteczne 667-29 o

CHOROBY PŁUC

Gruźlica płuc jest nieuleczalną i corocznie, nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu, kosi miliony ludzi.—Przy zwałczeniu chorób płucnych, bronchitu, grypy uporczywego, męczącego kaszlu i t. p. stosuj p. p. Lekarzy:

„Balsam Thioeolau-Age” który ułatwiając wydzielanie się płwociny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel. Używa się za poradą lekarza. Sprzedają apteki 711 29 o

Zestarych na Nowe przeróbka, farbowanie i czyszczenie kapeluszy damskich i męskich w specjalnej pracowni Niemiecka 21 (wejście z podwórza). Uprasza się pośpieszyć z zamówieniami.

G. GUTA

DYREKTOR BANKU, SZEF BIURA, PRZEMYSŁOWIEC, KUPIEC ZEMIEŚLIŃNIK, pragnący powiększyć obroty swego przedsiębiorstwa, powinien zapamiętać **TELEFON Nr 82 TELEFON** lub zwrócić się listownie z całym zaufaniem zawezwać fachowca w celu przeprowadzenia planowej kampanji reklamowej!!!

REKLAMA TO NAUKA. Któż lepiej uskutecznić to może?

TYLKO BIURO REKLAMOWE STEFANA GRABOWSKIEGO TEL. 82. w Wilnie, ul. Garbarska 1 TEL. 82. 140-0 o

AKUSZERKI

Od r. 1843 istnieje **WILEŃKIN** ul. Tatarska 20. nadeszły nowości

MARJA LAKNEROWA Przyjmuje od godz. 9 do 7 w. Kasztanowa 7 m. 5. WZP69

Kupno Sprzedaż

KARPUSTA kiszona do sprzedania 7 becz. po 13 gr. kilo Ul. Antokolska 54-2 7180

Do sprzedania

na Antokolu posesja obszaru 27500 mt. 4-y domy drewniane, 3-y fronty od ulic Antokolskiej i Mieszczańskiej — nadaje się do parcelacji. Informacje ul. Dąbrowskiego 10 m. 1 Antonowicz. 1354-0

Pod hipoteki różne sumy. Majątki, folwarki, młyny do kupna i dzierżaw. Fabryki, domy, wille, place. Wspólnicy do intratnych przedsiębiorstw. Lokali, mieszkań, sklepów wybor. Informacje — Żawalna Nr. 30, m. 8. D. H. SIKORSKIEGO. —81

Kapitały lokujemy pod dobre zabezpieczenie z gwarancją zwrotu w terminie **Dom H.K. „Zachęta” Mickiewicza 1, tel. 9-05. —60**

PRACA

Poszukuję miejsca pracy miesięcznie lub podziennie, dobrze pisać i prasuję Zarzec 22 m. 11 Stefanowicz. gr

RADJOAPARATY ustarzałej konstrukcji PRZERABIA NA NOWOCZESNE ELEKTRIT C-o WILNO, Wileńska 24, tel. 1038

Każdy aparat radiowy niewielkim kosztem przebudowujemy na ekranowany oraz zasilamy wprost z sieci oświetleniowej bez akumulatora i baterji.

Dogodne warunki. 1579-0 o

LOKALE

SKLEP spożywczy do wynajęcia na letni sezon Zakretowa Nr. 42. 1304-1

ZGUBY

Zgub. ks. wojsk. na imię Augusta Uściwiczca zam. w zaścianku Równie Pole gm. Luntupy, wyd. przez P. K. U. w Świecianach, un. się 1

Zgub. znaczek S. S. Na zaretnak, Nr. 623. Znalazcę uprasza się o odniesienie do gimnazjum. 1602-50

Zgub. dowód osobisty wyd. przez Starostwo w Świecianach na imię Michałczyka Piotra zamieszkał. Wilno, Mostowa 11 uwiadomiasz. 1613

Zgub. ks. wojsk. na imię Jana Trawin-skiego zam. w Mejszagole wydana przez PKU Włocławek uwiadomiasz. 1612

Anna Świlec ze wsi Si-teli gm. Hoduckiej uwiadomiasz dowód tożsamości konia Nr. 630056 887-2

STARA WIEŚ PIĘKNE PARCELE LEŚNE są teraz do nabycia pomiędzy Otwockiem a Celestynowem. Komunikacja dogodna. Stacja kolei na miejscu w lesie. Starodrzew do 100 lat. — Dziaki wszystkie zalosone od 750 m² do 3000 m². Sprzedaż na raty. Zgłoszenia i informacje: 3091-14 o

Główny Zarząd Ordynacji Zamojskiej Dział Parcelacji: Warszawa: Zabia 4, tel. 2-89.

WŁOSÓW WYPADANIE, UPIĘZ, ŁYSIENIE USUWA „Esencja CHINOWO-CHMIELOWA” i „Mydło CHINOWO-CHMIELOWE” z (Kogutkiem). Sprzedają apteki, składni apteczne. Główny skład Apteka GĄSECKIEGO, ul. Fręta Nr. 16. Wydż. Zdr. Publ. Nr. 154.

Poszukujemy inteligentnego, energicznego wy-yimowego pana z dobrimi referencjami, władającego dobrze językiem polskim.—Zgłaszać się: Biuro Ogłoszeń S. Jutana, Niemiecka 4, od godz. 10-16. —0 o